

VALTION VUODEN 2024 TALOUSARVIOESITYKSEN LÄHETEKESKUSTELUN MENETTELYTAPA

Tiistaina 10.10.2023 kello 12.00 pidettävässä täysistunnossa ovat lähetekeskustelussa **valtion vuoden 2024 talousarvioesitys, tarkistettu vuosia 2024 – 2027 koskeva julkisen talouden suunnitelma ja talousarvioesitykseen liittyvät budjettilakiesitykset.**

Valtiovarainministeri Riikka Purran esittelypuheenvuoron (10 min) jälkeen lähetekeskustelu jatkuu **ryhmäpuheenvuoroilla, joiden pituus on enintään 7 minuuttia.** Ryhmäpuheenvuorojen ja debatin jälkeen keskustelu jatkuu nopeatahtisena ryhmäpuheenvuorojärjestyksessä. Etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on **enintään 5 minuuttia.**

Puheenvuorot nopeatahtiseen keskusteluun (5 min.) varataan **ryhmäkanslioista tiistaihin 10.10.2023 kello 10.00 mennessä.** Puheenvuoroja voi varata keskustelun alettua täysistuntosalista P-painikkeella.

Puhemiesneuvosto suosittelee, että nopeatahtisen keskusteluosuuden jälkeenkin pidettävät puheenvuorot kestävät enintään 5 minuuttia.

Lähetekeskustelu jatkuu keskiviikkona 11.10., torstaina 12.10. ja tarvittaessa perjantaina 13.10. pidettävissä täysistunnoissa.

Perjantaina 13.10. lähetekeskustelut viedään loppuun ja budjetti, julkisen talouden suunnitelma ja budjettilait lähetetään valiokuntakäsittelyyn.

Tiistai 10.10. klo 12.00

Lähetekeskustelu (min. Purran esittelypuheenvuoro, ryhmäpuheenvuorot, debatti, yleiskeskustelu) jatkuu enintään klo 22 saakka.

Keskiviikko 11.10. klo 10.00

Lähetekeskustelu jatkuu enintään klo 22 saakka.

Torstai 12.10. klo 10.00

Lähetekeskustelu jatkuu. Tauko eduskuntaryhmien kokouksia varten klo 13–16. Suullinen kyselytunti klo 16–17, jonka jälkeen lähetekeskustelu jatkuu enintään klo 22 saakka.

Perjantai 13.10. klo 13.00

Lähetekeskustelu jatkuu ja viedään loppuun (ei klo 22 aikarajaa).

Ministeripuheenvuorot

Ministereillä on mahdollisuus esitellä (5 min.) talousarviota ja budjettilakeja oman vastualueensa (saattaa jakautua useampaan ministeriöön) osalta erillisen aikataulun mukaan. Puhemies myöntää ko. aihepiiriä koskevassa debatissa 1 minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja (huom! vastauspuheenvuoroja ei ole mahdollista varata etukäteen).

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteet on jätettävä keskuskansliaan viimeistään perjantaina 20.10.2023 kello 12.00 mennessä. Samalla kun aloite jätetään allekirjoitettuna keskuskansliaan, tulee asiakirja toimittaa sähköpostitse asiakirjatoimistoon (pohjatekstit@eduskunta.fi).

Talousarvioaloitteita ei voi jättää sähköisesti Avuksien kautta.

Lähetekeskustelun juoksutus

Toisin kuin budjetin palautekeskustelu, budjetin lähetekeskustelu ei etene pääluokittain, vaan koko viikon ajan sallitaan yhteinen keskustelu budjetista, julkisen talouden suunnitelmasta ja budjettilaeista. Lähetekeskustelun jokaisena päivänä päiväjärjestyksessä ovat em. asiakohdat (yhteensä noin 40-50 asiakohdtaa).

Koska kaikista päiväjärjestyksen asiakohdista voidaan keskustella talousarviota koskevassa asiakohdassa, kohdistuvat puheenvuorovaraukset käytännössä päiväjärjestyksen ensimmäiseen varsinaiseen asiakohtaan eli valtion talousarvioon. Puheenvuoroja voi varata ennakkoon yleiskeskusteluun ryhmäkanslioista tiistaihin 10.10.2023 klo 10 mennessä (huom! puheenvuorojen sähköinen ennakkovaraus ei ole käytössä). Keskustelun alettua puheenvuoroja voi varata istuntopöydästä P-painikkeella.

Ministereille on varattu mahdollisuus esitellä (5 min) talousarviota ja budjettilakeja oman vastualueensa osalta. Kunkin ministerin vastualueen keskusteluun on varattu 1 tunti (mikäli ministeriössä on useampi ministeri, näiden osalta keskustelu käydään yhteisesti). Puhemies myöntää ko. aihepiiriä koskevassa debatissa 1 minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja. Näihin ns. ministerikeskusteluihin ei ole mahdollista varata etukäteen puheenvuoroja, vaan keskustelu käydään vastauspuheenvuoroin. Mikäli debatti ministeripuheenvuorojen yhteydessä loppuu ennen sille varattua aikaa, siirrytään pitämään yleiskeskustelupuheenvuoroja (5 min) puhujalistan mukaisesti.

Jokaisen istuntopäivän päätteeksi lähetekeskustelu keskeytetään ja päiväjärjestyksen muut asiakohdat poistetaan päiväjärjestyksestä. Puheenvuorolistalle tässä vaiheessa jääneet puheenvuorovaraukset siirretään automaattisesti seuraavan päivän listalle.

Yksittäiseen budjettilakiin on mahdollista tehdä puheenvuorovaraus esimerkiksi jo tiistaina, mutta käytännössä puheenvuoron pääsee pitämään vasta viikon päätteeksi sen jälkeen, kun lähetekeskustelu talousarviosta ja julkisen talouden suunnitelmasta on päättynyt ja budjettilait lähetetään yksitellen valiokuntiin.

REMISSDEBATT OM BUDGETPROPOSITIONEN FÖR 2024

I plenum tisdag 10.10.2023 klockan 12.00 förs en remissdebatt om **budgetpropositionen för 2024, de anknytande propositionerna med förslag till budgetlagar och den justerade planen för de offentliga finanserna 2024–2027.**

Efter att finansminister Riikka Purra presenterat budgeten (10 minuter) fortsätter remissdebatten med **gruppansföranden som får vara högst 7 minuter långa**. Efter gruppanföranderundan och replikskiften fortsätter debatten som snabbdebatt i gruppanförandeordning. Anföranden som ledamöterna anmält sig för på förhand får vara **högst 5 minuter långa**.

Anförandena för snabbdebatten (5 minuter) anmäls i **gruppkanslierna senast tisdag 10.10.2023 klockan 10**. När debatten har inletts kan ledamöterna be om ordet i plenisalen genom att trycka på knapp P.

Talmanskonferensen rekommenderar att också de anföranden som hålls efter snabbdebatten är högst 5 minuter långa.

Remissdebatten fortsätter i plenum onsdag 11.10, torsdag 12.10 och vid behov fredag 13.10.

Fredag 13.10 slutförs remissdebatten och samtidigt remitteras budgeten, planen för de offentliga finanserna och budgetlagarna till utskottsbehandling.

Tisdag 10.10 kl. 12.00

Remissdebatten (minister Purras presentationsanförande, gruppanföranden, replikskifte, allmän debatt) pågår till klockan 22.

Onsdag 11.10 kl. 10.00

Remissdebatten fortsätter fram till klockan 22.

Torsdag 12.10 kl. 10.00

Remissdebatten fortsätter. Paus i plenum för riksdagsgruppernas möten klockan 13–16. Muntlig frågestund klockan 16–17 varefter remissdebatten fortsätter fram till klockan 22.

Fredag 13.10 kl. 13.00

Remissdebatten fortsätter och slutförs (tidsgränsen klockan 22 tillämpas inte).

Ministeranförenden

Ministrarna har möjlighet att presentera (5 minuter) budgeten och budgetlagarna för sitt ansvarsområde enligt en separat tidtabell (ansvarsområdet kan vara uppdelat på flera ministerier). Under debatten ger talmannen ordet för repliker (1 minut). Observera att det inte är möjligt att be om repliker på förhand.

Budgetmotioner

Budgetmotionerna ska lämnas in till centralkansliet senast fredag 20.10.2023 klockan 12.00.

Samtidigt som den undertecknade motionen lämnas in till centralkansliet ska den sändas till dokumentbyrån per e-post (pohjatekstit@eduskunta.fi).

Budgetmotioner kan inte lämnas in elektroniskt via Avuksi.

Förfarandet vid remissdebatten

Till skillnad från responsdebatten om budgeten framskrider remissdebatten inte per huvudtitel, utan under hela veckan tillåts en gemensam debatt om budgeten, planen för de offentliga finanserna och budgetlagarna. Ovannämnda punkter finns varje dag med på dagordningen (sammanlagt omkring 40–50 punkter).

Eftersom det är tillåtet att debattera alla punkter på dagordningen under budgetpunkten, anmäls inläggen i praktiken till den första egentliga punkten på dagordningen, det vill säga statsbudgeten. Anförandena för den allmänna debatten kan på förhand anmälas i gruppkanslierna fram till tisdag 10.10.2023 klockan 10. Observera att det inte på förhand går att be om ordet elektroniskt. När debatten har inletts kan ledamöterna be om ordet genom att trycka på knapp P i plenisalen.

Ministrarna har möjlighet att presentera (5 minuter) budgeten till den del som gäller deras ansvarsområde. För debatten om varje ministers ansvarsområde reserveras en timme (om det finns flera ministrar vid ett ministerium förs debatten gemensamt). Under debatten ger talmannen ordet för repliker (1 minut). Det är inte möjligt att på förhand begära ordet för de så kallade ministerdebatterna eftersom debatterna förs som replikskiften. Om debatten i samband med ministeranförendena slutar före den utsatta tiden, fortsätter den allmänna debatten (5 minuter långa anförenden) i enlighet med talarlistan.

Efter varje plenidag avbryts remissdebatten och övriga ärenden stryks från dagordningen. De anförenden som i detta skede finns kvar på talarlistan förs automatiskt vidare till följande dag.

Det är möjligt att begära ordet till debatten om en enskild budgetlag till exempel redan på tisdag, men i praktiken kan anförendet hållas först i slutet av veckan när remissdebatten om budgeten och planen för de offentliga finanserna har avslutats och budgetlagarna separat remitteras till utskotten.